

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 1

1-) Metinde, aşağı âlemlerde görülen olayların asıl dayanaklarının nerede bulunduğu belirtilmektedir? (12 kelime)
Daha yüce âlemlerde

2-) Yeryüzünün çok çeşitli mahluklara sahne olması, üst âlemler hakkında nasıl bir çıkarıma yol aar? (16 kelime)
Böylesi geniş çeşitliliğin ardında

3-) "Netaic-i a'mal" ve "semerat-ı ef'al" ifadeleri birlikte neyi anlatır? (11 kelime)
Yapılan işlerin

4-) Metinde bu anlayışın doğru olduğuna delil olarak hangi üç tür dayanak zikredilmektedir? (11 kelime)
Güçlü işaretler,

5-) Metinde cennetin bazı meyveleriyle yeryüzündeki ibadetler arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır? (12 kelime)
Yerdeki zikir ve

6-) Yerdeki tesbihat ve tahmidatın semeresi hakkında verilen bilgi, dil ile yapılan ibadetlerin değerini nasıl yükseltir? (14 kelime)
Sözlü ibadetlerin basit

7-) "Benim söylediğim kısa bir hamd sözü nasıl cennette bir meyveye dönüşür?" şeklindeki tereddüde metin nasıl yaklaşmaktadır? (15 kelime)
İnsanın rüyada söz

8-) çirkin sözün acı veya necis bir şeye dönüşmesi ahlâkî bakımdan hangi uyarıyı ierir? (11 kelime)
Dilin sorumluluğunu

9-) Ahiretin "uyanıklık âlemi" olması, hesap ve karşılık aarısından ne ifade eder? (12 kelime)
Orada gerçeklerin örtüsüz

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 2

1-) Üçüncü müşkil hakkında başlangıçta yapılan uyarı, insan aklının sınırı konusunda ne söyler? (16 kelime)

Meselenin çok geniş olduğu,

2-) Aşağı âlemdeki manevî işleyişin yukarı âlemlerde olması, varlık düzeni hakkında ne söyler? (14 kelime)

Görünen dünyanın tek

3-) Küre-i arzın haddinden fazla çeşitlilik taşıması nasıl bir “menba” fikrine götürür? (13 kelime)

Bu çeşitliliğin, kendisinden

4-) Metne göre çok sayıdaki cüz’î varlığın kaynağı ne olamaz, ne olabilir? (16 kelime)

Sadece dağınık ve bağımsız

5-) Metne göre, bir davranışın üst âlemde temsil edilmesi ne anlama gelir? (14 kelime)

O davranışın manevî

6-) Kur’an’ın işaretlerine yapılan vurgu, mümin okuyucu için ne anlam taşır? (15 kelime)

Bu hakikatin sadece

7-) Rüya örneği, görünmeyen âlemle ilgili hangi kavrayışı kolaylaştırır? (13 kelime)

Manevî şeylerin farklı

8-) Gıybetin tiksindirici bir yiyeceğe benzetilmesi, bu günahın hangi yönünü öne çıkarır? (9 kelime)

Ruhu kirleten

9-) Çirkin söz ve gıybet örnekleri birlikte düşünüldüğünde, metin sadece bilgi mi veriyor, yoksa terbiye de mi ediyor? (10 kelime)

Sadece bilgi

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 3

1-) Metinde ele alınan temel mesele, dünyadaki fiillerin akıbeti bakımından hangi soruya cevap vermektedir? (15 kelime)

İnsan ve cinlerin

2-) Yeryüzünde diğer yerlere göre daha fazla tür ve değişim bulunması neden önemlidir? (15 kelime)
Çünkü burasının fiillerin

3-) İyi ameller ile kötü ameller için verilen iki farklı örnek neyi göstermektedir? (13 kelime)
Davranışların sadece geçip

4-) Semavatın “saf ve basit” diye nitelenmesi neyi ima eder? (19 kelime)
Oraların, yeryüzündeki karışık ve

5-) Semavatın bazı âlemler için “merkez-i tasarruf” gibi anılması neyi düşündürür? (11 kelime)
O âlemlerde

6-) Yerde yapılan tesbih ve hamdin cennette meyve şeklinde görünmesi neye örnek verilmektedir? (10 kelime)
Manevî söz

7-) Rüya örneği burada aklî bir ispat mı, yoksa yakınlaştırıcı bir benzetme mi işlevi görür? (8 kelime)
Yakınlaştırıcı bir

8-) Kötü sözün acı bir şey olarak geri dönmesi ile gıybetin pis bir et olarak sunulması arasında nasıl bir fark vardır? (19 kelime)
İlki genel olarak kötü

9-) Dünya hayatının “uyku”, ahiretin ise “uyanıklık” olarak anlatılması neyi düşündürür? (15 kelime)
Bu dünyada hakikatlerin

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 4

1-) Metnin ilk cümlesindeki “uzaktan bakabiliriz” yaklaşımı hangi öğretim usulünü gösterir? (11 kelime)

Hakikatin tamamını

2-) Metne göre, alt dünyadaki düzenlerin kökleri neden daha yukarıda aranmalıdır? (14 kelime)
Çünkü çok dağınık

3-) Yeryüzündeki sürekli dolup boşalma hâli hangi sonuca götürmektedir? (14 kelime)
Bu geçici ve

4-) İyi fiillerin cennetle, kötü fiillerin cehennemle ilişkilendirilmesi sadece ceza-ödül meselesi midir? (11 kelime)
Hayır; aynı

5-) Hasenatın hoş, seyyiatın zararlı suretlere dönüşmesi hangi temel ahlâk ilkesini destekler? (10 kelime)
İnsanın yaptığı

6-) Kur'an'ın işaretleri bu meselede nasıl bir işleve sahiptir? (11 kelime)
Anlatılan hakikatin

7-) Güzel söz ile güzel meyve arasındaki bağ hangi manevi ilkeye dayanır? (12 kelime)
İçeriğin temizliği ve

8-) Rüya örneğinde gündüz ile gece arasındaki ilişki, dünya ile ahiret ilişkisini nasıl aydınlatır? (20 kelime)
Gündüzde oluşan bir şeyin gece

9-) Bu bölümün ana mesajı bir cümleyle nasıl özetlenebilir? (15 kelime)
Dünyadaki söz ve

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 5

1-) Pasajda üst âlemler için iki temel görevden söz edilebilir. Bunlar nelerdir? (14 kelime)
Dünyadaki genel düzenlerin

2-) İnsanların ve cinlerin fiillerinden doğan sonuçların üst âlemlerde nasıl bir karşılık bulduğu anlatılmaktadır? (14 kelime)
Yapılan işlerin neticelerinin

3-) “Küllî tecelliyat-ı esmaiye” denildiğinde ne anlaşılmalıdır? (14 kelime)
Allah’ın isimlerinin tek

4-) Metinde neden hem rivayetlere hem de hikmet düzenine birlikte işaret edilmektedir? (12 kelime)
Konunun hem naklî

5-) Sidretü’l-Müntehâ yanında anılan cennet, bu açıklama içinde hangi konumda yer almaktadır? (12 kelime)
Üst âlemlerden biri

6-) İnsanın “Bu kadar basit bir söz nasıl kalıcı bir nimete dönüşür?” demesi neden yetersiz görülmektedir? (13 kelime)
Çünkü insan zaten

7-) Rüyada yaşanan dönüşümler niçin ahirete dair bir misal olarak verilmektedir? (17 kelime)
Çünkü insanın aynı benliğe

8-) Gıybet örneği neden özellikle dikkat çekicidir? (15 kelime)
Çirkin bir günahın,

9-) Pasaj, öğrencinin günlük hayatına hangi pratik dersi vermektedir? (18 kelime)
Sözlerini, özellikle hamd, zikir

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 6

1-) Bu bölümde anlatılan ana ilişki, hangi iki alan arasında kurulmaktadır? (11 kelime)
Yeryüzündeki fiiller

2-) Küre-i arz niçin “mahlukların toplanma yeri” gibi sunulmaktadır? (14 kelime)
Çünkü yeryüzünde sayısız

3-) Yeryüzündeki çokluk ile semavattaki sadelik arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır? (14 kelime)
Aşağıda çeşitlenmiş hâlde

4-) Amellerin üst âlemlerde temsil edilmesi sadece sembolik bir anlatım gibi mi sunuluyor, yoksa gerçek bir karşılık olarak mı? (13 kelime)
Gerçek bir karşılık

5-) İyiliklerin cennete, kötülüklerin cehenneme uygun şekillerde dönüşmesi hangi adalet anlayışını yansıtır? (14 kelime)
Amellerin karşılıksız kalmadığı,

6-) Rüya örneğinin seçilmesi neden pedagojik açıdan uygundur? (16 kelime)
Her insanın az çok

7-) Metin bu zorluğu aşmak için insanın hangi tecrübesine başvurur? (3 kelime)

8-) Ahirette insanın kendi sözlerini ve fiillerini “yemesi” ifadesi mecazen ne anlatır? (13 kelime)
Kişinin dünyada ürettiği

9-) Parçanın sonunda verilen öğüt, “istib’ad etmemek” ifadesi etrafında nasıl anlaşılmalıdır? (17 kelime)
Ahirette amellerin somut karşılıklar

CEVAP ANAHTARI

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde, aşağı âlemlerde görülen olayların asıl dayanaklarının nerede bulunduğu belirtilmektedir?

Daha yüce âlemlerde bulunan manevî düzenlerde ve kuşatıcı ilâhî kanunlarda bulunduğu belirtilir.

2-) Yeryüzünün çok çeşitli mahluklara sahne olması, üst âlemler hakkında nasıl bir çıkarıma yol açar? Böylesi geniş çeşitliliğin ardında daha saf, daha genel ve kuşatıcı düzen merkezlerinin bulunduğu çıkarımına yol açar.

3-) "Netaic-i a'mal" ve "semerat-ı ef'al" ifadeleri birlikte neyi anlatır?

Yapılan işlerin hem sonuçlarını hem de onlardan doğan kalıcı mahsulleri anlatır.

4-) Metinde bu anlayışın doğru olduğuna delil olarak hangi üç tür dayanak zikredilmektedir?

Güçlü işaretler, nakledilen haberler ve kâinattaki hikmet düzeniyle Kur'an'ın işaretleri zikredilir.

5-) Metinde cennetin bazı meyveleriyle yeryüzündeki ibadetler arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır?

Yerdeki zikir ve hamdlerin orada meyve şeklinde karşılık bulduğu söylenerek bağ kurulmaktadır.

6-) Yerdeki tesbihat ve tahmidatın semeresi hakkında verilen bilgi, dil ile yapılan ibadetlerin değerini nasıl yükseltir?

Sözlü ibadetlerin basit görünse de ahirette kıymetli ve somut nimetlere dönüşebileceğini göstererek değerini yükseltir.

7-) "Benim söylediğim kısa bir hamd sözü nasıl cennette bir meyveye dönüşür?" şeklindeki tereddüde metin nasıl yaklaşmaktadır?

İnsanın rüyada söz ve hâllerini başka şekillerde görmesini örnek göstererek bunun akıldan uzak olmadığını anlatmaktadır.

8-) Çirkin sözün acı veya necis bir şeye dönüşmesi ahlâkî bakımdan hangi uyarıyı içerir?

Dilin sorumluluğunu hatırlatır ve kötü sözlerin insanı sonunda zarara uğratacağını bildirir.

9-) Ahiretin "uyanıklık âlemi" olması, hesap ve karşılık açısından ne ifade eder?

Orada gerçeklerin örtüsüz ortaya çıkacağını ve kişinin yaptıklarıyla doğrudan yzleşeceğini ifade eder.

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) Üçüncü müşkil hakkında başlangıçta yapılan uyarı, insan aklının sınırı konusunda ne söyler? Meselenin çok geniş olduğu, dar insan aklının onu bütünüyle kuşatamayacağı; ancak uzaktan bir ölçüde anlayabileceği söylenir.
- 2-) Aşağı âlemdeki manevî işleyişin yukarı âlemlerde olması, varlık düzeni hakkında ne söyler? Görünen dünyanın tek başına kapalı bir sistem olmadığını, daha yüksek mertebelerle bağlantılı olduğunu söyler.
- 3-) Küre-i arzın haddinden fazla çeşitlilik taşıması nasıl bir “menba” fikrine götürür? Bu çeşitliliğin, kendisinden daha genel ve daha kapsamlı kaynaklara dayandığı menba fikrine götürür.
- 4-) Metne göre çok sayıdaki cüz’î varlığın kaynağı ne olamaz, ne olabilir? Sadece dağınık ve bağımsız sebepler olamaz; onların kaynağı genel kanunlar ve ilâhî isimlerin geniş tecellileri olabilir.
- 5-) Metne göre, bir davranışın üst âlemde temsil edilmesi ne anlama gelir? O davranışın manevî hakikatinin uygun bir biçimde görünür ve mevcut hâle gelmesi anlamına gelir.
- 6-) Kur’an’ın işaretlerine yapılan vurgu, mümin okuyucu için ne anlam taşır? Bu hakikatin sadece teorik bir düşünce değil, vahyin de yönlendirdiği bir iman meselesi olduğunu gösterir.
- 7-) Rüya örneği, görünmeyen âlemle ilgili hangi kavrayışı kolaylaştırır? Manevî şeylerin farklı bir varlık düzeyinde hissedilir ve görülebilir biçimlere bürünebileceğini kavramayı kolaylaştırır.
- 8-) Gıybetin tiksindirici bir yiyeceğe benzetilmesi, bu günahın hangi yönünü öne çıkarır? Ruhı kirleten ve insan tabiatını bozan yönünü öne çıkarır.
- 9-) Çirkin söz ve gıybet örnekleri birlikte düşünüldüğünde, metin sadece bilgi mi veriyor, yoksa terbiye de mi ediyor? Sadece bilgi vermiyor; aynı zamanda insanı sakındırarak terbiye de ediyor.

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metinde ele alınan temel mesele, dünyadaki fiillerin akıbeti bakımından hangi soruya cevap vermektedir?

İnsan ve cinlerin yaptığı işlerin yok olup gitmeyip nasıl kalıcı sonuçlar doğurduğu sorusuna cevap vermektedir.

2-) Yeryüzünde diğer yerlere göre daha fazla tür ve değişim bulunması neden önemlidir?

Çünkü burasının fiillerin üretildiği, sonuçların biriktiği çok yoğun bir imtihan ve tecelli alanı olduğunu gösterir.

3-) İyi ameller ile kötü ameller için verilen iki farklı örnek neyi göstermektedir?

Davranışların sadece geçip gitmediğini; hayırların güzel, şerlerin ise sıkıntı verici karşılıklara dönüştüğünü göstermektedir.

4-) Semavatın “saf ve basit” diye nitelenmesi neyi ima eder?

Oraların, yeryüzündeki karışık ve çok dallı görüntülere göre daha toplu, daha berrak ve daha temel makamlar olduğunu ima eder.

5-) Semavatın bazı âlemler için “merkez-i tasarruf” gibi anılması neyi düşündürür?

O âlemlerde işleyişin dağınık değil, belirli merkezî düzenler altında gerçekleştiğini düşündürür.

6-) Yerde yapılan tesbih ve hamdin cennette meyve şeklinde görünmesi neye örnek verilmektedir?

Manevî söz ve amellerin ahirette somut karşılıklar kazanmasına örnek verilmektedir.

7-) Rüya örneği burada aklî bir ispat mı, yoksa yakınlaştırmacı bir benzetme mi işlevi görür?

Yakınlaştırmacı bir benzetme işlevi görür; meseleyi zihne yaklaştırır.

8-) Kötü sözün acı bir şey olarak geri dönmesi ile gıybetin pis bir et olarak sunulması arasında nasıl bir fark vardır?

İlki genel olarak kötü sözün eziyet verici sonucunu gösterirken, ikincisi özel bir günahın daha ağır ve iğrenç karşılığını vurgular.

9-) Dünya hayatının “uyku”, ahiretin ise “uyanıklık” olarak anlatılması neyi düşündürür?

Bu dünyada hakikatlerin tam açıklığıyla görülmediğini, asıl net ve açık karşılığın ahirette ortaya çıkacağını düşündürür.

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Metnin ilk cümlesindeki “uzaktan bakabiliriz” yaklaşımı hangi öğretim usulünü gösterir?
Hakikatin tamamını iddia etmeden, insanın kapasitesine uygun ölçüde yaklaşma usulünü gösterir.
- 2-) Metne göre, alt dünyadaki düzenlerin kökleri neden daha yukarıda aranmalıdır?
Çünkü çok dağınık ve çok sayıda görünen olayları bir arada açıklayacak kuşatıcı kaynaklar oradadır.
- 3-) Yeryüzündeki sürekli dolup boşalma hâli hangi sonuca götürmektedir?
Bu geçici ve çok sayıdaki görünüşlerin gerisinde sabit ve kapsamlı kaynakların bulunduğu sonucuna götürmektedir.
- 4-) İyi fiillerin cennetle, kötü fiillerin cehennemle ilişkilendirilmesi sadece ceza-ödül meselesi midir?
Hayır; aynı zamanda amelin kendi niteliğine uygun bir surete dönüşmesi meselesidir.
- 5-) Hasenatın hoş, seyyiatın zararlı suretlere dönüşmesi hangi temel ahlâk ilkesini destekler?
İnsanın yaptığı şeyin mahiyetine uygun bir neticeyle karşılaşacağı ilkesini destekler.
- 6-) Kur’an’ın işaretleri bu meselede nasıl bir işleve sahiptir?
Anlatılan hakikatin vahiy tarafından da desteklendiğini gösteren bir rehberlik işlevi görür.
- 7-) Güzel söz ile güzel meyve arasındaki bağ hangi manevi ilkeye dayanır?
İçeriğin temizliği ve değeri, sonucunun da hoş ve faydalı olacağı ilkesine dayanır.
- 8-) Rüya örneğinde gündüz ile gece arasındaki ilişki, dünya ile ahiret ilişkisini nasıl aydınlatır?
Gündüzde oluşan bir şeyin gece başka bir surette görünmesi gibi, dünyadaki amelin de ahirette başka bir surette ortaya çıkabileceğini aydınlatır.
- 9-) Bu bölümün ana mesajı bir cümleyle nasıl özetlenebilir?
Dünyadaki söz ve ameller kaybolmaz; üst âlemlerde saklanır ve ahirette uygun suretleriyle insana geri döner.

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Pasajda üst âlemler için iki temel görevden söz edilebilir. Bunlar nelerdir?

Dünyadaki genel düzenlerin kaynağı olmak ve yeryüzünde ortaya çıkan amellerin sonuçlarını kabul edip yansıtmak.

2-) İnsanların ve cinlerin fiillerinden doğan sonuçların üst âlemlerde nasıl bir karşılık bulduğu anlatılmaktadır?

Yapılan işlerin neticelerinin oralarda temsil edildiği, yani uygun suretler kazanarak ortaya çıktığı ifade edilir.

3-) “Külfî tecelliyat-ı esmaiye” denildiğinde ne anlaşılmalıdır?

Allah’ın isimlerinin tek tek olaylarda değil, çok geniş alanlarda etkisini gösteren kuşatıcı yansımaları anlaşılmalıdır.

4-) Metinde neden hem rivayetlere hem de hikmet düzenine birlikte işaret edilmektedir?

Konunun hem naklî hem aklî yönden desteklendiğini göstermek için birlikte işaret edilmektedir.

5-) Sidretü’l-Müntehâ yanında anılan cennet, bu açıklama içinde hangi konumda yer almaktadır?

Üst âlemlerden biri olarak, yeryüzündeki bazı manevî mahsullerin yöneldiği yerlerden biri konumundadır.

6-) İnsanın “Bu kadar basit bir söz nasıl kalıcı bir nimete dönüşür?” demesi neden yetersiz görülmektedir?

Çünkü insan zaten rüyada kendi söz ve hâllerinin başka şekillere dönüştüğünü tecrübe edebilmektedir.

7-) Rüyada yaşanan dönüşümler niçin ahirete dair bir misal olarak verilmektedir?

Çünkü insanın aynı benliğe ait söz ve fiillerin başka bir düzlemde farklı suretler almasına yabancı olmadığını gösterir.

8-) Gıybet örneği neden özellikle dikkat çekicidir?

Çirkin bir günahın, insana tiksindirici bir surette geri dönebileceğini güçlü şekilde hissettirdiği için dikkat çekicidir.

9-) Pasaj, öğrencinin günlük hayatına hangi pratik dersi vermektedir?

Sözlerini, özellikle hamd, zikir ve dil günahlarını hafife almaması; her sözün bir netice doğuracağını bilerek yaşaması dersini vermektedir.

lisans 31-soz-p33-ucuncu-esas-3-muskil-semeratin-ulvi-mahzenleri-ve-uhrevi-temessulu - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde anlatılan ana ilişki, hangi iki alan arasında kurulmaktadır?

Yeryüzündeki fiiller ve sonuçlar ile üst âlemlerdeki manevî karşılıklar arasında kurulmaktadır.

2-) Küre-i arz niçin “mahlukların toplanma yeri” gibi sunulmaktadır?

Çünkü yeryüzünde sayısız tür ve ferd ortaya çıkmakta, değişmekte ve sürekli bir hareket yaşanmaktadır.

3-) Yeryüzündeki çokluk ile semavattaki sadelik arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?

Aşağıda çeşitlenmiş hâlde görülen şeylerin, yukarıda daha genel ve sade ilkelerden beslendiği ilişkisi kurulmaktadır.

4-) Amellerin üst âlemlerde temsil edilmesi sadece sembolik bir anlatım gibi mi sunuluyor, yoksa gerçek bir karşılık olarak mı?

Gerçek bir karşılık olarak sunuluyor; ancak bu karşılık farklı bir varlık mertebesinde gerçekleşiyor.

5-) İyiliklerin cennete, kötülüklerin cehenneme uygun şekillerde dönüşmesi hangi adalet anlayışını yansıtır?

Amellerin karşılıksız kalmadığı, her davranışın mahiyetine uygun bir netice doğurduğu ilâhî adalet anlayışını yansıtır.

6-) Rüya örneğinin seçilmesi neden pedagojik açıdan uygundur?

Her insanın az çok bildiği bir tecrübeyi kullanarak zor bir metafizik meseleyi anlaşılır kıldığı için uygundur.

7-) Metin bu zorluğu aşmak için insanın hangi tecrübesine başvurur?

Rüya tecrübesine başvurur.

8-) Ahirette insanın kendi sözlerini ve fiillerini “yemesi” ifadesi mecazen ne anlatır?

Kişinin dünyada ürettiği manevî sonucun bizzat kendisine döneceğini ve ondan doğrudan etkileneceğini anlatır.

9-) Parçanın sonunda verilen öğüt, “istib’ad etmemek” ifadesi etrafında nasıl anlaşılmalıdır?

Ahirette amellerin somut karşılıklar bulmasını uzak ve imkânsız görmemek, buna zihnen ve kalben açık olmak şeklinde anlaşılmalıdır.